

And it is written; North and right, etc.

וכתיב צפון וימין וכולי –

Overview

taught that from the day the ביהמ"ק was destroyed, the South wind did not bring rain, and he cites two פסוקים to prove it, first ויגזור על ימין ורעב, and then continues בראתם אתה וימין אתה בראתם. We have seen before that ימין refers to the south.¹ The issue here is why the necessity for the second פסוק.

דויגזור על ימין² איכא למימר דבימין ושמאל של אדם מיירי –

For [we cannot prove] from the פסוק of ויגזור על ימין that we are referring to the south wind since one can say that the פסוק is referencing the right and left sides of a person; therefore, it was necessary to cite בראתם אתה וימין אתה בראתם, which refers to the right and left of the world.³

(הג"ה. ועוד נראה שמא⁴ מקרא קמא אין להוכיח שבדרום ימין ולא נאמר איפכא. עד כאן הג"ה):
(An Annotation: and additionally, it appears that perhaps from the first פסוק of ויגזור על ימין ורעב, we cannot prove that ימין is south, for why cannot we say the opposite that ימין is north and שמאל is south.⁵ This concludes the annotation.)

Summary

ויגזור על ימין can either refer to the right of a person or it can even mean north.

Thinking it over

Would the הג"ה be better understood if it maintained שכנינה בכ"מ, or שכנינה במערב; or it makes no difference?⁶

¹ See תוד"ה רוח מערבית (TIE footnote # 8), כה,א תוד"ה רוח מערבית.

² (ימין איכא) (instead of ימין ליכא להוכיח דאיכא) (ימין איכא) (instead of ימין ליכא להוכיח דאיכא).

³ We know then that ימין is south.

⁴ (שמא מקרא קמא אין להוכיח שבדרום ימין) (שמא דמקרא קמא אין להוכיח שדרום ימין) (שמא דמקרא קמא אין להוכיח שבדרום ימין).

⁵ However from the פסוק of וימין אתה בראתם it is evident that ימין is south (it cannot be north).

⁶ See תוס' כה,א ד"ה רוח מערבית.